

28.9.2011

HISTORIALLISTA PUUTARHOJA JA VANHAA KASVILLISUUTTA KÄSITTELEVÄÄ KIRJALLISUUTTA

Koonneet:

Merja Hartikainen ja Maarit Heinonen
Suomen kansallinen kasvigeenivaraohjelma
MTT

Nimistöjä ja määritysoppaita

Hämet-Ahti, Leena, Palmén, Annikki, Alanko, Pentti, Tigerstedt, Peter M. A. (1992).

Suomen puu- ja pensaskasvio, Finlands vedväxter, Woody Flora of Finland, Gehölzflora Finnlands, Dendrologian Seura.

Hämet-Ahti, Leena, Suominen, Juha, Ulvinen, Tauno, Uotila, Pertti (1998).

Retkeilykasvio, Luonnontieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo.

Mossberg, Bo, Stenberg, Lennart (2005).

Suuri Pohjolan kasvio, Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Oskarsson, Linnea (2008).

Att inventera perenner, en handledning, Grahn's Tryckeri AB.

Räty, Ella, Alanko, Pentti (2004).

Viljelykasvien nimistö, Kulturväxternas namn, Puutarhaliiton julkaisuja nro 328.

Vanhoja hedelmä- ja marjalajikkeita käsittelevää kirjallisuutta

Aaltonen, Marja, Antonius, Kristiina, Hietaranta, Tarja, Karhu, Saila, Kinnanen, Hilma, Kivijärvi, Pirjo, Nukari, Anna, Sahramaa, Mia, Tahvonon, Risto ja Uosukainen Marjatta (2006).

Suomen kansallisten kasvigeenivarojen pitkäaikaissäilytysohjeet, Hedelmä- ja marjakasvit, Maa- ja elintarviketalous 89, MTT Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus.
<http://www.mtt.fi/met/pdf/met89.pdf>

Alanko, Pentti (1999).

Vihannekset, mausteyrtit hedelmäpuut ja marjapensaat, uudet marjakasvit, Tammen Suuri puutarhakirja 4, Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Blomqvist, Leif (2005).

Pohjoisen omenat, Blomqvistin Taimisto Oy.

Blomqvist, Leif (2011).

Puutarhan hedelmäpuut, Oy Fram Ab.

28.9.2011

Eneroth, Olof, Smirnoff, Alexandra (1896).

Handbok i Svensk Pomologi. P.A. Norstedt & Söners Förlag. Stockholm.

Krannila, Anssi, Paalo, Anne (2008).

Omenapuu. 3. uudistettu painos. Multikustannus Oy.

Lehtonen, Väinö (1946).

Omenanviljely. Werner Söderström.

Matala, Ville (1993).

Herukan viljely, Puutarhaliiton julkaisuja nro 269.

Meurman, Olavi, Collan, Olavi (1943).

Suomen hedelmäpuut ja viljellyt marjat 1, Omenat. Oy Suomen kirja.

Meurman, Olavi (1947).

Suomen hedelmäpuut ja viljellyt marjat II, Päärynät, luumut, kirsikat ja marjat. Oy Suomen kirja.

Rousi, Arne (1997).

Auringonkukasta viiniköynnökseen, Ravintokasvit, Werner Söderström Osakeyhtiö.

Saario, Meeri (2008).

Kotipuutarhan marjat ja hedelmät, Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Smirnoff, Alexandra (1894).

Suomen pomologiian käsikirja. Suomentanut A. Westerlund. Werner Söderström.

Svensson, Håkan, Kastman, Kent (2005).

Äpplen i Sverige. 2. painos. Prisma.

Veteläinen, Merja (toim.) (2001).

Pohjolan perunat, Pohjoismaisen geenipankin kuvaus vanhoista perunoista, Nordiska Genbanken.

Vanhoja koristekasvikantoja käsittelevää kirjallisuutta

Alanko, Pentti (1988).

Puut ja pensaat, Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Alanko, Pentti (toim.) (1998).

Monivuotiset kukat eli perennat, perennat puutarhassa, perentojen hoito ja lisääminen, perennaharvinaisuuksia, Tammen Suuri puutarhakirja 1, Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Alanko, Pentti (toim.) (1998).

Koristeheinät, saniaiset, sammalet, sipuli- ja mukulakukat, yksivuotiset kesä- ja ryhmäkukat, Tammen Suuri puutarhakirja 2, Kustannusosakeyhtiö Tammi.

28.9.2011

Alanko, Pentti (toim.) (1999).

Puuvartistet kasvit puutarhassa, puut ja pensaat, puuvartistet köynnökset, varvut, puu- ja pensaserikoisuuksia, Tammen Suuri puutarhakirja 3, Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Alanko, Pentti, Joy, Peter, Kahila, Pirkko, Tegel, Satu (2002).

Suomalainen ruusukirja, Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Alanko, Pentti (2004).

Dendrologista kirjallisuutta 2003, Sorbifolia 35(3)

Alanko, Pentti (2005).

Dendrologista kirjallisuutta 2004, Sorbifolia 36(2)

Alanko, Pentti, Kahila, Pirkko (2005).

Palava rakkaus ja särkynytsydän, Kustannusosakeyhtiö Tammi, Hämeenlinna.

Alanko, Pentti (2007).

Dendrologista kirjallisuutta 2006, Sorbifolia 38(1)

Carlberg, Birgitta (1988).

Gömnda Växter i Glömnda Trädgårdar. Wahlsröm & Widstrand.

Gelius -Lundberg, Ulrika, Gelius, Anna-Kari:

Så perenner -från frö till hjartblad.

Hämet-Ahti, Leena (1992).

Kasvisto vanhoissa suomalaisissa puutarhoissa, Puutarha 95, 4B.

Månsson, Lena & Johanson, Bertil K. (1994).

Perennat, Kotipuutarhan kauneimmat koristekasvit, Kustannusosakeyhtiö Otava.

Nyreröd, Anna-Liisa (1979).

Lusthus till bruks och till syns, Uddevalla.

Oskarsson, Linnea (2008).

Att inventera perenner, en handledning, Grahns TryckeriAB.

Peltola, Rea & Koivu, Vesa (2007).

Pionit, Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Piispala, Eija (2009).

Kauppaneuvos A.A.Levon ja hänen puutarhurinsa...Uuden Vaasan puistojen lajiston luojat, Sorbifolia 2.

Salo, Ulla, Salo, Pertti (2010).

Pihan perinnekasvit. Hämeenlinna.

Rautio, Pirjo (2009).

Suomen ruusut, Kustannusosakeyhtiö Otava.

28.9.2011

Regårdh, Elina, Alanko, Pentti, Rekonen, Jari (2004).

Suunnittelu, rakentaminen, hoito, Tammen Suuri puutarhakirja 5, Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Riikonen, Antti (2001).

Suomalainen perennäkäsikirja, Suunnittele ja toteuta kukoistava perennapiha, Werner Söderström Osakeyhtiö.

Ruoff, Eeva (2002).

Suomen ensimmäiset lehtikuuset? Sorbifolia 33(2).

Ruoff, Eeva(2002).

Syreenien ja Linnen aika alkaa - kirjassa Vanhoja suomalaisia puutarhoja, Otava, Helsinki, s. 46-49.

Ruoff, Eeva (2009).

Suomalaisten lehtimajojen vaiheita ja tyyppejä, Sorbifolia 1, s. 15-27

Räty, Ella (1997).

Taimitarhojen puut ja pensaat, Puutarhaliiton julkaisuja nro 297.

Räty, Ella (2003).

Taimitarhojen perennat, Puutarhaliiton julkaisuja nro 323.

Sjöberg-Pietarinen, Solveig (1981).

'Kingelinin huvimaja- eräs Turun vanhojen huvimajojen edustaja', Aboa 45.

Vanhoja vihannes-, yrtti- ja rohdoskasveja käsittelevää kirjallisuutta

Ahokas, Hannu, Galambosi, Bertalan, Kairikko, Hanna, Kallela, Marja, Sahramaa, Mia, Suojala-Ahlfors, Terhi, Valo, Ritva & Veteläinen, Merja (2006).

Suomen kansallisten kasvigeenivarojen pitkäaikaisäilytysohjeet, Vihannes-, yrtti- ja rohdoskasvit, Maa- ja elintarviketalous 85, MTT Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus.

<http://www.mtt.fi/met/pdf/met85.pdf>

Alanko, Pentti (1999).

Tammen suuri puutarhakirja, Vihannekset, mausteyrtit hedelmäpuut ja marjapensaat, uudet marjakasvit, Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Hinneri, Sakari, Hämet-Ahti, Leena, Kurto, Arto, Vuokko, Seppo (1992).

Maarianheinä, mesimarja ja timotei, Suomen luonnonvaraisia kasveja, Kustannusosakeyhtiö Otava

Müller, Daniel (1888).

Trädgårdsskötsel. Stockholm, Albert Bonniers förlag.

Rousi, Arne (1997).

Auringonkukasta viiniköynnökseen, Ravintokasvit, Werner Söderström Osakeyhtiö.

28.9.2011

http://www.pom.info/publ/Karin_Svensson%20.pdf

Historiallisten puistojen inventointia ja restaurointia käsittelevää kirjallisuutta

Ahrland, Åsa (1993).

Trädgårdsrestaurering, Tre europeiska exempel – Het Loo, Nordkirchen och Painshill Park, STAD & LAND, Movium/inst för landskapsplanering, Sveriges lantbruksuniversitet, nro 112, **Byggnadsforskningsrådet**, Alnarp, Ruotsi.

Anna Andreásson (2007).

Trädgårdshistoria för inventerare. POM-Programmet för Odlad Mångfald. Lund (www.pom.info)

Carlberg, Birgitta (1988).

Gömda Växter i Glömda Trädgårdar. Wahlsröm & Widstrand.

Hautamäki, Ranja (2000).

PORTTI PUUTARHAAN Historiallisten puutarhojen inventointiopas. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 21. Edita Oy, Helsinki.

Hemgård, Gretel (1992).

Historiallisen puiston restaurointi. Puutarha 4B 1992 95 vsk, s. 23-27

Ljunqvist, Kjell (1992).

Puutarhataiteen historiallinen lähdeaineisto Puutarha 4B 1992 95 vsk, s. 28-33

UTBLICK LANDSKAP (1992).

Restaurering, Gerd Nyström annons AB, Laholm, Ruotsi.

Historiallisia puistoja käsittelevää kirjallisuutta

Ahlbacka, Ragna (1946).

Gods och herresäten i Finland, Helsingfors.

Ammattilehti Puutarha (1992).

Historialliset puutarhat ja puistot extra vihertuotanto. Puutarha 4B 1992 95 vsk.

Anderson, Amos; Jung, Bertel & Johansson, Oscar (1909).

Helsingfors som bad-, rekretions- och turistort. Helsingfors.

Gardberg, John, Dahl, Kaij (1989).

Suomen kartanoita, Keuruu.

Haapala, Arto ja Kunnaskari, Mia (toim.), (2006)

28.9.2011

Paradokseja Paratiiseissa. Näkökulmia urbaanin luonnon kysymyksiin, Kansainvälisen soveltavan estetiikan instituutin raporteja n:o 4, Lahti.

Halme, Anna-Maija (toim.)(2005).

Puistot ja puutarhat. Suomalainen puutarhaperinne. Suomen kotiseutuliitto, Helsinki.

Häyrynen, Maunu et al. (toim.)(2001).

Hortus fennicus. Suomen puutarhataide. Viherympäristöliitto ry/Puutarhataiteen seura ry, Helsinki.

Latvakangas, Eva ja Laaksonen, Hannu (toim.)(2007).

Puu, puisto, puutarha Varsinais-Suomessa. Turun yliopisto, kulttuurihistoria, Turku.

Ruoff, Eeva (2001).

Vanhoja suomalaisia puutarhoja. Otava, Helsinki

Sinisalo, Antero (1997).

Puutarhataiteen historian perusteet. Luennot 1966–1986. Toim. Häyrynen, Maunu. Viherympäristöliiton julkaisu 6 / 1997. Teknillinen korkeakoulu. Arkkitehtiosasto, Maisema-arkkitehtuuri, Helsinki.

Piispala, Eija (2002).

Vanhan Vaasan puutarhojen puistojen historiaa. Länsi-Suomen ympäristökeskus, 2002.

Elfving, Jenny (1929).

Suomalaista puutarhataidetta Helsinki, Kustannusosakeyhtiö Otava.

Häyrynen, Maunu (1992).

Suomen puutarhataiteen tyyleistä. Puutarha 4B 1992 95 vsk, s. 12-17

Halme, Anna-Maija (toim. 2005).

Puistot ja puutarhat. Suomalainen puutarhaperinne. Suomen kotiseutuliiton julkaisuja A:11. Helsinki: Suomen Kotiseutuliitto.

Hautamäki, Raija et. al. (toim. 1999).

Kartanopuistomme, osa Helsingin historiaa. Helsinki: Rakennusvirasto.

Iisakkila, Leena (1985).

Piha vihreäksi - neljä suunnitteluesimerkkiä. Helsinki: Ympäristöministeriö.

Ivars, Marja & Lounatvuori, Irma (2005).

Puistonäkymiä Museoviraston kartanoissa ja nähtävyyksissä. Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja 27. Helsinki.

Jutikkala (Eino) ja Nikander, Gabriel (toim.) (1939–1946).

Suomen kartanot ja suurtilat 1-3. Helsinki

Jutikkala, Eino ja Nikander, Gabriel (1946).

Hämäläisiä kartanoita ja suurtiloja, Helsinki.

28.9.2011

Kaituri, Arto (2000).

Puutarha-arkkitehdista maisema-arkkitehdiksi - ammatin kehitys vuosina 1946-1979. Espoo, Teknillinen korkeakoulu.

Lehtonen, Kai R (1971).

Tapiola kesät talvet. Porvoo & Helsinki, WSOY.

Lepaa, puisto-opas (2001). Helsinki, Dendrologinen seura.

Liski, Matti, Alapeteri, Niina & Ruoff, Eeva (toim.) (2006).

Hesperian Esplanadi : puistohistoriallinen selvitys. Helsinki : Helsingin kaupungin rakennusvirasto, katu- ja puisto-osasto.

Lounatvuori, Irma, Dölle, Sirkku (toim. 2008).

Signe Brander Suomen kartanoissa. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimituksia 1152. Helsinki, Museovirasto.

Luostarinen, Katri (1951).

Puutarha ja maisema. Helsinki: WSOY.

Nikander, Gabriel, Antell, Kurt (Utg) (1928-1929).

Herrgårdar i Finland 1-3. e.a.Helsingfors.

Numminen, Jaakko (1992).

Puutarha on hengenviljelyn ja keskustelun miljö. Puutarha 4B 1992 95 vsk, s. 4-5

Olsson, Paul (1946).

Trädgårdskonst i Finland. Helsingfors: Holger Schildts förlag.

Olsson, Paul (1947).

Suomen puutarhataidetta, Otava

Ranck, Christian (1922).

Puutarhataiteen historia. Helsinki.

Reijonen, Annikki (1927).

Puutarhakauneus, Porvoo

Ruoff, Eeva (1991).

Maanpäällinen paratiisi – puutarhatunnelmia suomalaisessa kirjallisuudessa, WSOY.

Ruoff, Eeva (1996).

Kultaranta – Gullranda – A summer home in Finland. Porvoo, WSOY.

Ruoff, Eeva (2001).

Vanhoja suomalaisia puutarhoja. Helsinki, Otava.

Sarajas-Korte, Salme et. al (toim. 1988).

28.9.2011

Ars : Suomen taide 2. Espoo :,Weilin & Göös.

Savikko, Sari (2004).

Kesäpäivä Kultarannassa. Helsinki: Helmi.

Simonen, Seppo (1946).

Suomen puutarhatalouden historia

Sinisalo, Antero (1997).

Puutarhataiteen historian perusteet : Luennot 1966-1968. Espoo, Teknillinen korkeakoulu.

Sinkkilä, Jyrki (1992).

Historiallinen puutarha -meneisyyden suojeltava muistomerkki Puutarha 4B 1992 95 vsk, s. 6-9

Suolahti, Gunnar (1912).

Suomen pappilat 1700-luvulla, Porvoo, WSOY.

Uino, Pirjo (1979).

Villa Kultarannan arkkitehtuuri. Helsinki, Helsingin yliopisto.

Uino, Pirjo & Häyrynen, Maunu (1990).

Suomen puutarhataiteen historia : esitutkimuksen loppuraportti. Espoo: Teknillinen korkeakoulu.

Uusitalo, Kaija (2007).

Liisanpuistikko : historiaa ja nykypäivää. Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisuja 4. Helsinki.

Historiallisia puistoja käsittelevää kirjallisuutta maailmalta

Baillie-Scott, M. H. Et. al. (ed.) (1910).

Garden Suburbs : Town planning and modern architecture 1910. London : Fisher Unwin.

Barup, Kerstin & Edström, Mats (1988).

Lantstället Skärva. Lund: Lunds universitet.

Batey, M. & Woudstra, J. (1995).

The story of the Privy Garden at Hampton Court, Barn Elms Publishing, Glasgow, Iso-Britannia.

Berrall, Julia S. (1978).

The Garden, An Illustrated History, Penguin Books, Middlesex, Englanti.

Bonnier, A & Lundquist, K. (1996).

Historiska parker och trädgårdar – ett arv att vårda och sköta, Rapport från ett seminarium på Alnarp 21 – 23 september 1994, Riksantikvarieämbetet, Tukholma, Ruotsi.

28.9.2011

Brown, Jane (2000).

The Pursuit of Paradise: A Social History of Gardens and Gardening. HarperCollins, London.

Cooper, David E (2006).

A Philosophy of Gardens. Oxford University Press, Oxford.

Flinck, Maria (1994).

Tusen år i trädgården, från sörmländska herrgårdar och bakgårdar, Torekällbergets museum, Raben Prisma

Janelis, Ilze Mara (1950).

Manor Gardens and Parks of Latvia, Neputns.

Lange, Willy (1910).

Land- und Gartensiedelungen. Webers illustrierte Gartenbibliothek 4. Leipzig : J.J. Weber.

Francism Mark and Hesper, Randolph T., Jr. (ed.) (1990).

The Meaning of Gardens: Idea, Place and Action. MIT Press, Cambridge (Mass.).

Mosser, Monique and Teysnot, Georges (ed.) (2000).

The History of Garden Design: The Western Tradition from the Renaissance to the Present Day. Repr. First publ. 1990. Thames and Hudson, London.

Mårtensson, Hans 2002.

Trädgårdspraxis år 1754. Kalmar, Akantus

Ruoff, Eeva (1992).

Historialliset puutarhat ja puistot kaupunkirakenteessa - esimerkki puutarhasuojelun perustaksi tehdystä tutkimustyöstä Zürichissä. Puutarha 4B 1992 95 vsk, s. 34-42

Sandström, Anders (red.) (1987).

Den kultiverade naturen. Nordiska Museets och Skansens årsbok. Fataburen.

Taylor, Patrick (ed.) (2006).

The Oxford Companion to the Garden. Oxford University Press, Oxford.

Thacker, Christopher (1979).

The History of Gardens. University of California press, Berkeley.

Wright, Tom, 1982:

Large Gardens and Parks, Maintenance, Management and Design, Granada Publishing, London, Iso-Britannia.

Olausson, Inger, Prytz, Cristina, Strese, Else-Marie, Ahnstrand, Hans, Gose, Malin, Henriksson, Maria (1988).

Julita -en guide till sveriges lantbruksmuseum. Julita gard & museer, cop.

Maisema-arkkitehtuuria käsittelevää kirjallisuutta

28.9.2011

Merivuori, Tuula-Maria (1984).

Puutarha- ja maisema-arkkitehtuuri Suomessa : Osa 1. Helsinki: Suomen maisema-arkkitehdit.

Merivuori, Tuula-Maria (1984).

Puutarha- ja maisema-arkkitehtuuri Suomessa : Osa 2. Helsinki: Suomen maisema-arkkitehdit.

Merivuori, Tuula-Maria (1996).

Suomen maisema-arkkitehtien vuosikirja: juhlavuosi 1996. Helsinki: Suomen maisema-arkkitehdit.

Ruokonen, Ria (1992).

Puutarha-arkkitehti Jussi Jännes Tapiolan suunnittelijana. Diplomityö Espoo , Teknillinen korkeakoulu.

Pehr Kalmiin liittyvää kirjallisuutta

Ahonen, Harri (2005).

Pitäjän hyödyllisin mies? Pehr Kalmin käsitys papiston yhteiskunnallisesta tehtävästä. Suomen ja Skandinavian kirkkohistorian Pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto.

Kukkonen, Ilkka (1955).

Pietari Kalmin viljelyskokeiden merkkejä hänen vanhassa puutarhassaan Hirvensalon Sipsalossa, Turun Ylioppilas IV, s. 184-192.

(Kalm, P) (1751).

En kart Berättelse, om naturliga stället, nyttan, samt skötselnaf nagra växter, utaf hwilka frön nyligen blifwit hembragtefran norra Amerika, til deras tjänst, som hafve nöje, att i vart Climat göra försök med de sammam cultiverande. Pa Kongl. Wetenskaps Academiens befallning upsatt. Anon. Stockholm (saa vain lukusalilainana Kansalliskirjastosta)

Kalm ja O. Westzynthius (1754).

Almänna anmärckningar wid en krydd- och trä-gårds anläggande. Turku, § 2.

Kalmin luennot syyslukukaudella 1770. Helsingin yliopiston kirjasto.

Kalm, P. (1761).

Rön vid köldens verkan sistlidne vinter på åtskilliga skogsträd och buskar uti och näst omkring Åbo. Kongl. Vetenskaps Academiens Handlingar, siv. 34.

Kasvi, Arno (2010).

Mietteitä Pietari Kalmista. Muurianskuri 1/2010, s. 23-25.

Maarian seurakunta (2008).

Maarian pappila ja sen vuosisatainen puutarha. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä, esite

28.9.2011

Ruoff, Eeva (1992).

Plant trials of Pehr Kalm in Turku, 1751-1779. Museol.sci. IX, 1992(1993),249-263.